

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 06.04.2017
Saksnummer: 2017/
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksutredning: 29.03.2017

Sak 2017/8: Søknad om tillatelse til motorferdsel til egen hytte, 29/205 Jomfruland

Opplysninger om søknaden

Hytta på eiendommen 29/205 på Jomfruland ligger utenfor nasjonalparken, men eierne, Vigdis og Pål Bjerke har sin eneste adkomst til hytta gjennom nasjonalparken.

De søker om tillatelse til motorferdsel med traktor eller mindre kjøretøy for transport av større varer og av større mengder utstyr og bagasje når det kommer mange på besøk til hytta.

De søker også om en transport for håndverker med varebil i forbindelse med planlagt malararbeid og skiferarbeid på våren/forsommeren 2017.

Tillatelse er gitt til persontransport for Vigdis Bjerke

Det er gitt tillatelse til persontransport med personbil for Vigdis Bjerke i 2017, jf. sak 2017/2. Tillatelsen har ikke begrensning i antall turer. Hjemmelen for tillatelsen er verneforskriften § 9, pkt. e om adgangen til å søke om persontransport for varig bevegelseshemmede til egen hytte som ligger i nasjonalparken eller til hytter som har sin eneste adkomst gjennom den.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 9 er motorisert ferdsel forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til blant annet: § 9 c) Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger, steingjerder og lignende og d) Motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den.

Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet etter verneforskriften.

Behov tatt opp i verneprosessen

I forbindelse med høring av verneforslaget i 2015 tok søkerne opp muligheten for motorisert ferdsel i nasjonalparken til nødvendig transport av varer og utstyr, samt persontransport av varig bevegelseshemmet til sin hytteeiendom. Fylkesmannen viste da til at verneforskriften ville gi adgang til å søke om dispensasjon fra det generelle forbudet.

Fylkesmannens vurdering

Vurdering av forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Tårnskogområdet er nytt som verneområde på Jomfruland, og det foreligger ikke detaljert kunnskap i eksisterende forvaltningsplaner. I utkast til forvaltningsplan er det foreslått å utarbeide en skjøtselsplan for området. Fylkesmannen mener imidlertid å ha tilstrekkelig kunnskap om verneverdiene og sannsynlige konsekvenser av den omsøkte kjøringen. Kravet om at saksbehandlingen skal baseres på eksisterende og tilgjengelig kunnskap anses som oppfylt.

§ 9 om føre-var-prinsippet:

Siden kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, er det liten fare for at aktiviteten vil ha ukjente konsekvenser for verneverdiene.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

På grunn av et lite antall hytter vurderes mulig samlet belastning å være liten. Det er åtte bebygde hytteeiendommer i Jomfruland nasjonalpark. Fire av eiendommene ligger på Jomfruland. I tillegg kommer en hytteeiendom som har sin eneste adkomst gjennom nasjonalparken og som denne saken gjelder.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Det er lite sannsynlig at kjøringen vil gi miljøskader som må utbedres. Skulle skader likevel oppstå, vil den som har tillatelsen være økonomisk ansvarlige for å utbedre dem.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Det kan tenkes at et mindre og lettere kjøretøy enn traktor vil gi mindre fare for slitasje i kjørespor, men med henvisning til vurderingene kjøretraseens sårbarhet nedenfor og at mindre kjøretøy vil innebære flere turer, vurderes det som mindre aktuelt å kreve at det brukes mindre kjøretøy.

Ytterligere vurderinger

Ut fra søknaden legges det til grunn at søkerne på grunn av sin helsetilstand i liten grad er i stand til å transportere større mengder utstyr og varer, og da heller ikke store varer uten bruk av motorkjøretøy. Videre legges det til grunn at planlagte arbeider på hytta i 2017 vil kreve transport av materiell og utstyr med varebil.

Vurderingen er at ved lite eller moderat omfang vil den omsøkte motorferdselen ikke være i strid med verneformålet. Det er mye ferdsel til fots, med sykkel og på hest på hovedstien som for det meste er vegetasjonsfri. Kjøretraseen videre er delvis vegetasjonsdekket og det kan påregnes slitasje i hjulsporene. Det er imidlertid lite sannsynlig at det er truede eller sårbare arter i dette området. Begge strekninger ligger på godt drenert mark som er lite utsatt for dypere hjulspor i sommerhalvåret, som er den mest aktuelle bruksperioden for hytta. Området er mye brukt til turgåing og den omsøkte kjøringen vil ikke bidra til vesentlig økt forstyrrelse av dyrelivet.

Tillatelser etter verneforskriften § 9 c kan gis når bruk av motorkjøretøy er nødvendig. Søkerne har opplyst at det i sin situasjon er det nødvendig med minimum seks til sju transporter i året. Det kan opplyses at det i nasjonalparker i fjellområder er vanlig å gi tillatelse til nødvendig transport av ved, propan med mer til hytter. Det er noe ulik praksis,

men for eksempel på Hardangervidda i Vinje og Tinn blir det normalt gitt tillatelse til fire transporter med snøskuter til private hytter. Det er liten tvil om at hyttene i ytre delen av skjærgården i Kragerø brukes vesentlig mer enn på Hardangervidda. En bruksundersøkelse utført av Asplan Viak i 2014 tilsier at hyttene i gjennomsnitt er i bruk i overkant av 60 døgn i året. Det tilsier at behovet der er større og vurderingen er at antall tillatte turer bør være tilpasset det. På en annen side kan det sies at transport uten bruk av motorkjøretøy på for eksempel Jomfruland i utgangspunktet er svært mye enklere enn transport over lange avstander i fjellet i tungt terreng, og at en i utgangspunktet må kunne forvente at mye av den vanlige transporten kan foregå uten motorferdsel.

I denne saken, med stort behov for transport og nedsatt evne til transport uten motorkjøretøy på grunn av søkerens helsetilstand, bør det skjønnsmessig likevel kunne gis tillatelse til seks transporter i 2017.

Antakelig vil flere hytteeiere søke om motorferdsel til nødvendig transport av varer og utstyr, og denne saken vil kunne ha en viss betydning for videre praksis. Forvaltningspraksis må imidlertid utvikles av nasjonalparkstyret gjennom retningslinjer til verneforskriftene og enkeltsaker, og situasjonen pr. nå tilsier at praksis kan bli endret. Tillatelsen bør derfor gis for 2017, slik at styret kan vurdere saken på nytt når det er bedre grunnlag for hvilken praksis som skal følges. Det samme gjelder tillatelse til persontransport for Vigdis Bjerke som allerede er gitt.

Innstilling

Vigdis og Pål Bjerke gis tillatelse til motorferdsel til og fra egen hytte på eiendommen 29/205 på Jomfruland i 2017. Tillatelsen gjelder inntil seks nødvendige transporter med traktor eller mindre kjøretøy av varer og utstyr og en transport med varebil i forbindelse med male- og skiferarbeid på hytta.

Tillatelsen er gitt i medhold av forskrift for vern av Jomfruland nasjonalpark, § 9, pkt. c og d, på følgende vilkår:

1. Kjøringen skal skje på hovedsti/trase mellom Hovedveien og hytteeiendommen.
2. Det kan benyttes traktor eller mindre kjøretøy som gir mindre slitasje/hjulspor.
3. Kjøretøy skal ikke parkeres i nasjonalparken.
5. Det skal føres kjørebok der dato og formål med kjøringen blir notert for hver kjøretur.
6. Tillatelsen og kjøreboken skal tas med under kjøringen og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens Naturoppsyn eller grunneier.

Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Eieren av 29/18 Tårnskogen er Telemark fylkeskommune.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at brev er mottatt. En eventuell klage bør være begrunnet og skal sendes Fylkesmannen.

Kopi av tillatelsen sendes Miljødirektoratet, Telemark fylkeskommune og Statens naturoppsyn, Skien

Behandling

Tone Berge Hansen fremmet forslag om at det vises til at denne tillatelsen kommer i tillegg til tillatelse til motorferdsel for Vigdis Bjerke, datert 09.03.2017.

Tone Berge Hansen fremmet følgende tilleggsforslag: Styret har vurdert søknaden uten at det foreligger retningslinjer som utdyper verneforskriften. Når forvaltningsplan med

retningslinjer foreligger, kan det bli ført praksis som avviker fra praksis i denne saken. Saken har derfor ikke varig presedens for tilsvarende saker.

Enstemmig vedtak

Vigdis og Pål Bjerke gis tillatelse til motorferdsel til og fra egen hytte på eiendommen 29/205 på Jomfruland i 2017. Tillatelsen gjelder inntil seks nødvendige transporter med traktor eller mindre kjøretøy av varer og utstyr og en transport med varebil i forbindelse med male- og skiferarbeid på hytta. Tillatelsen er gitt i medhold av forskrift for vern av Jomfruland nasjonalpark, § 9, pkt. c og d, og på følgende vilkår:

1. Kjøringen skal skje på hovedsti/trase mellom Hovedveien og hytteeiendommen.
2. Det kan benyttes traktor eller mindre kjøretøy som gir mindre slitasje/hjulspor.
3. Kjøretøy skal ikke parkeres i nasjonalparken.
5. Det skal føres kjørebok der dato og formål med kjøringen blir notert for hver kjøretur.
6. Tillatelsen og kjøreboken skal tas med under kjøringen og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens Naturoppsyn eller grunneier.

Styret har vurdert søknaden uten at det foreligger retningslinjer som utdyper verneforskriften. Når forvaltningsplan med retningslinjer foreligger, kan det bli ført praksis som avviker fra praksis i denne saken. Saken har derfor ikke varig presedens for tilsvarende saker.

Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Eieren av 29/18 Tårnskogen er Telemark fylkeskommune.

Det vises for øvrig til at denne tillatelsen kommer i tillegg til tillatelse til motorferdsel for Vigdis Bjerke datert 09.03.2017.

Utskrift ekspederes til:

Vigdis og Pål Bjerke

Kopi til Miljødirektoratet, Telemark fylkeskommune og Statens naturoppsyn, Skien.